

รายงานสรุปผลการเข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือ ศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ

ชื่อ นางสาวณิศา ปรัชญกุล ตำแหน่ง เศรษฐกรปฏิบัติการ
สำนัก กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
ชื่อหลักสูตร/สาขา Macroeconomics of Climate Change
แหล่งทุน กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)
สถานที่ สาธารณรัฐสิงคโปร์
ระยะเวลา วันที่ ๑๒ - ๒๓ กันยายน ๒๕๖๕
ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม/สัมมนา หรือศึกษาต่อ (จำนวน ความรู้ ภาษา) ..
จำนวนผู้เข้าร่วมฝึกอบรม : ๒๖ คน
ระดับความรู้ : ความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ระดับสูง
ภาษาที่ใช้ : ภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร

๑. นำเสนอมุมมองทั้งด้านวิทยาศาสตร์และต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๒. แลกเปลี่ยนมุมมองของนโยบายด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation) และการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) เช่น การจัดเก็บภาษีคาร์บอน การยกเลิกการอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิล เป็นต้น
๓. วิเคราะห์ความท้าทายและโอกาสของการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียวโดยการใช้แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์
๔. ออกแบบกลยุทธ์สำหรับการดำเนินการตามข้อผูกพันในการลดก๊าซเรือนกระจกและการลงทุนในการเปลี่ยนผ่านสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net-Zero Transition)
๕. ศึกษาข้อมูลทางสภาพภูมิอากาศเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจมหภาคจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประโยชน์ที่ได้รับ

- มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการที่ได้ศึกษา ดังนี้
๑. มาตรการที่หลายประเทศใช้ในการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งข้อดีข้อเสียของมาตรการ ได้แก่
 - ๑.๑ การจัดเก็บภาษีคาร์บอน (Carbon Pricing Scheme) ซึ่งเป็นการจัดเก็บภาษีตามการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
 - ๑.๒ ระบบการซื้อขายใบอนุญาตปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Trading Scheme: ETS) ที่อนุญาตให้อุตสาหกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงกว่าเพดานที่ได้รับอนุญาตซื้อใบอนุญาตจากโรงงานอื่น ๆ ภายใต้ระบบเดียวกัน
 - ๑.๓ การยกเลิกการอุดหนุนเชื้อเพลิงฟอสซิลซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อมลพิษทางอากาศ
 - ๑.๔ Feebate คือระบบที่รัฐบาลเก็บภาษีจากผู้สร้างมลภาวะและจ่ายคืนให้กับการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพและมีการปฏิบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีคาร์บอนเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับการลดก๊าซเรือนกระจก แต่การดำเนินนโยบายดังกล่าวเพียงอย่างเดียวนั้น ยังไม่เพียงพอให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีนโยบายจากภาครัฐอื่น ๆ เข้ามาใช้ควบคู่ เช่น การใช้จ่ายภาครัฐ การวิจัยและพัฒนา
มาตรการ Feed-in Tariff หรือการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน เป็นต้น

๒. มาตรการในการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อกระตุ้นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน ได้แก่
(๑) การลงทุนสีเขียวในเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานด้านคาร์บอนต่ำ รวมทั้งลงทุนในการด้านการผลิตสีเขียว
เพื่อปรับปรุงสภาพแวดล้อมของตลาด (๒) การจัดเก็บภาษีคาร์บอน (๓) การลงทุนเพื่อเตรียมการการเปลี่ยนผ่าน
โดยสามารถใช้รายได้จากการเก็บภาษีคาร์บอนเพื่อนำไปช่วยเหลือกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบ
และ (๔) ดำเนินนโยบายการคลังสีเขียว เช่น การใช้จ่ายเงินเพื่อโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว การวิจัยและพัฒนา
 เป็นต้น

๓. แนวทางเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์นั้น จำเป็นต้อง
มีการลงทุนจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนควบคู่กันไป ซึ่งภาคการลงทุนที่สำคัญที่สุดคือด้านพลังงานหมุนเวียน
และการจัดเก็บกระแสไฟฟ้า ขณะที่การลงทุนด้านเชื้อเพลิงฟอสซิลควรลดลง นอกจากนี้ ภาครัฐ
ควรมีมาตรการจูงใจการลงทุนจากภาคเอกชน และสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ซึ่งผลลัพธ์จากการลงทุน
เพื่อบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์จะนำไปสู่การขยายตัวของอัตราการเจริญเติบโต
ทางเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงาน

๔. การใช้เครื่องมือในการประเมินนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ (Climate Policy Assessment Tool:
CPAT) เพื่อประเมินสถานการณ์ทางสภาพภูมิอากาศของแต่ละประเทศหากมีการปรับใช้นโยบายเพื่อรับมือกับ
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งจำลองผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๕. นโยบายด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งภาครัฐ
ควรดำเนินการ เช่น การลงทุนในเขื่อนกักเก็บน้ำ การจัดการน้ำ การพัฒนาข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น
ทั้งนี้ การลงทุนด้านการปรับตัวควรมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของการหมุนเวียนรายได้ในประเทศ
และมีการใช้จ่ายที่เหมาะสม

๖. แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจากประเทศต่าง ๆ ถึงสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ และแนวทางในการรับมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งด้านการคลังและการเงิน
ของแต่ละประเทศ

๗. ฝึกฝนปฏิบัติ (Workshop) ในการประเมินสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ของประเทศไทย รวมทั้งประเมินผลกระทบของการจัดเก็บภาษีคาร์บอนจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ นอกจากนี้ ได้มีการฝึกฝนปฏิบัติเพื่อประเมินผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศและมาตรการในการรับมือที่แตกต่างว่าส่งผลต่อเสถียรภาพทางการคลังอย่างไร ซึ่งทำให้เห็นว่า
การดำเนินนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
และลดความเสี่ยงจากระบบเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นจากผลกระทบด้านสภาพภูมิอากาศ

การนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

สามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหาทั้งเชิงทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติเรื่องมาตรการด้านการปรับตัว
ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้ง การแลกเปลี่ยนความรู้
จากผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจากประเทศต่าง ๆ มาใช้ประกอบเป็นแนวทางการให้ความเห็นเพื่อเสนอแนะนโยบาย
ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง นอกจากนี้ องค์ความรู้ดังกล่าว
สามารถมาศึกษาต่อยอดถึงการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมเพื่อรับมือต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศของประเทศไทย นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ต่อไป